

Gemeente Renkum

Gemeente
Belangen

Schriftelijke raadsvragen

Onderwerp

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Programma/ product of paragraaf begroting

2A. Ruimtelijke ontwikkeling/ Omgevingswet

Vragen

Datum

07/09/20

Fractie

GemeenteBelangen

Beantwoording door het college

Datum

08/25/20

Portefeuillehouder

J. Maouche

Zaaknummer

123969

Aanleiding/ overwegingen

In maart 2019 heeft de fractie van GemeenteBelangen een aantal vragen gesteld over het grondwaterpeil in Renkum.

Op de vraag "Is er recent onderzoek gedaan naar de effecten van het oppompen van drink- en bedrijfsmatig water, op het grondwaterpeil in onze gemeente?" gaf het college als antwoord: "Nee, er is naar wij weten recent geen onderzoek gedaan naar de effecten van de onttrekkingen op het grondwaterpeil in de gemeente. Het recentste onderzoek is in 2008 uitgevoerd (*Achtergronddocument Gebiedsanalyse Zuid-Veluwe, provincie Gelderland, d.d. 5 januari 2009*)".

De actuele droogteproblemen in Gelderland¹ zijn voor GB aanleiding tot het stellen van vervolgvragen.

Vragen

Vraag 1 Welke cijfers over actuele grondwaterstanden zijn bekend bij het college? Door wie zijn de cijfers verstrekt?

Antwoord Op 19 locaties in de gemeente Renkum wordt 2 of 4x per dag de grondwaterstand gemeten sinds 2014. Deze gegevens worden in opdracht van de gemeente Renkum door de firma Eijkelkamp gemeten. Het gaat hierbij om metingen aan het freatisch grondwater (het grondwater dat je tegenkomt als je een kuil graaft), terwijl het onderzoek waar u in eerdere vragen in maart 2019 aan refereerde, zou moeten gaan over metingen in het 1^e en 2^e watervoerende pakket (tientallen meters beneden maaiveld). Op langere termijn is er wellicht enige relatie tussen de waterstanden in het freatisch grondwater en de diepere watervoerende lagen. Hoe deze relatie is, is ons niet bekend.

Vraag 2 Wat zijn minimale grondwaterstanden in onze gemeente om onomkeerbare verdroging te voorkomen? Door wie en op welke manier wordt deze kritische grens bewaakt?

Antwoord Meestal wordt verdroging gedefinieerd als een tekort aan water van voldoende kwaliteit om karakteristieke grondwaterafhankelijke ecologische waarden in natuurgebieden te behouden. In grote gedeelten van de Renkumse natuur (uitzondering: de beekdalen) is geen sprake van

---

¹ [Artikel De Gelderlander](#)

Schriftelijke raadsvragen

grondwaterafhankelijke ecologische waarden.

Wij zijn echter enigszins in verwarring gebracht door uw vraagstelling. Wij vermoeden namelijk dat u een bredere definitie van verdroging hanteert dan gebruikelijk en weten daardoor niet goed naar welk antwoord u op zoek bent.

Minimale grondwaterstanden zijn niet gedefinieerd. Omdat er geen kritische grens bepaald is, kan hij ook niet bewaakt worden.

Vraag 3 Welke consequenties heeft het behalen van deze kritische grens voor natuur en gebouwen in onze gemeente en zijn deze risico's in kaart gebracht. Indien nee: is het college voornemens deze risico's in kaart te brengen en op welke termijn.

Antwoord Met uitzondering van de natuur in de beekdalen en de uiterwaarden, is de natuur in Renkum afhankelijk van het zogenaamde hangwater (water dat door regen in de bodem terecht komt en weg aan het zakken is richting het freatisch grondwater). Als er langere perioden zonder neerslag voorkomen, betekent dat dat het groen geen vochtvoorziening kent. Natuur en openbaar groen sterft dan af en biedt ruimte aan soorten die beter bestand zijn tegen langduriger perioden zonder regen.

De effecten van droogte op (met name) de fundering op staal van gebouwen is nog onbekend. Het vermoeden is dat extreme veranderingen kunnen leiden tot het verzakken van gebouwen. Met extreme veranderingen wordt bijvoorbeeld bedoeld dat funderingen vroeger tot onder het grondwaterpeil reikten en nu niet meer.

Bij funderingen op palen is dit een bekend fenomeen: de (houten) paalkoppen komen deels boven het grondwaterpeil uit en kunnen door de toevoer van zuurstof gaan rotten. Daarmee verzakt de woning. Deze problematiek speelt met name in het westen van Nederland en Renkum kent dit verschijnsel niet.

Bij funderingen op staal (zoals die in Renkum ook vaak zijn toegepast), lijken problemen zich vooral voor te doen op kleigronden. Signalen uit Zevenaar en Lingewaard wijzen hierop. In Renkum hebben we vooral te maken met zandgronden. Wij houden de kennisontwikkeling op dit vlak echter goed in de gaten.

Vraag 4 Op welke manier is college over grondwaterstanden in gesprek met relevante organisaties als Provincie, waterschappen en Parenco?

Antwoord Naar aanleiding van diverse onttrekkingen is het college steeds in gesprek met de bevoegde gezagen voor deze onttrekkingen, omdat ook het college zich zorgen maakt over het gebruik van grondwater voor bedrijfsmatige doeleinden en de drinkwaterwinning. Wij maken steeds kenbaar dat wij vinden dat we zorgvuldig moeten omgaan met het grondwater

Vraag 5 Is het college voornemens een onafhankelijk onderzoek uit te (laten) voeren naar de effecten op de grondwaterspiegel en verdroging, als gevolg van het oppompen door de grondwaterstations van Vitens in onze gemeente en door Smurfit Kappa Parenco en/of mogelijk andere partijen?

Antwoord Nee. Het bestuderen en analyseren van het effect van het oppompen van grondwater door Vitens en door grote industriële onttrekkers als Smurfit Kappa Parenco is de taak van de provincie. Het college brengt de problematiek van droogte en grondwater onder de aandacht van de provincie.

Vraag 6 Is er volgens het college voldoende inzicht in de risico's op de leefbaarheid van de Renkumse dorpen -op korte en lange termijn- door het structureel onttrekken van 'Renkums' grondwater door bedrijven die niet onder Renkumse regelgeving vallen? Graag een toelichting hoe dit inzicht er is of opgebouwd gaat worden.

Antwoord Ja, dat inzicht is -bij het bevoegd gezag- aanwezig. Aangezien grote (industriële) onttrekkingen plaatsvinden op grote diepte, is de invloed van deze onttrekkingen lokaal heel beperkt. De invloed strekt zich echter uit over een zeer groot gebied. Het bevoegd gezag (provincie) moet inzicht hebben in de impact van de onttrekking op de hele invloedssfeer van de onttrekking, dus ook lokaal.

Vraag 7 Wordt een 3% reductie op bedrijfsmatig watergebruik -conform de Provinciale richtlijn- in onze gemeente daadwerkelijk behaald?

Schriftelijke raadvragen

Antwoord De Odra voert voor de gemeente de bedrijfscontroles uit. Zij hebben geen gegevens over het watergebruik van bedrijven. Het is niet inzichtelijk of er een reductie wordt behaald.